

Sygnatura akt I Ns 368/12

POSTANOWIENIE

Jelenia Góra, dnia 06-11-2012 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Paweł Siwek

Protokolant Marcin Szczypiński

po rozpoznaniu w dniu 06-11-2012 r. w Jeleniej Górze na rozprawie sprawy

z wniosku D. Z.

przy udziale A. S., B. J., (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych nie zachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku

postanawia:

I. zatwierdzić uchylenie się przez D. Z. od skutków prawnych nie zachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po Ł. S. zmarłej w dniu (...) roku w J. W. ostatnio stale zamieszkałej w J. W.,

II. ustalić, iż koszty postępowania ponoszą strony zgodnie z własnym udziałem w sprawie i w związku z powyższym zasądza od D. Z. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze kwotę 50 zł (pięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty od złożonego oświadczenia o odrzuceniu spadku.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 09 marca 2012 r. D. Z. wniosła o zatwierdzenie przez Sąd oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po zmarłej w dniu 31 lipca 2007 r. Ł. S..

W uzasadnieniu swojego wniosku D. Z. wskazała, że nie posiadała wiedzy o rzeczywistym stanie spadku, przy czym nie było to wynikiem braku staranności po jej stronie

Wnioskodawczyni podała, że ze zmarłą nie mieszkała od 18 lat. Odwiedzała ją sporadycznie. A matka zapewniała ją, że daje sobie radę, że nie ma problemów finansowych i że wszystko jest w porządku.

D. Z. podniosła również, że nie otrzymała nigdy żadnej korespondencji, która mogłaby świadczyć o problemach finansowych czy istnieniu jakiś długów.

Dopiero w dniu 08 marca 2012 r., gdy odwiedzała rodzeństwo dowiedziała się o istnieniu długów oraz o tym, że korespondencja do niej była przez nich przechwytywana i nie przekazywana do jej rąk.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2012 r. do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania zostali wezwani A. S., B. J. oraz (...) sp. z o.o. w S..

W odpowiedzi na wniosek (...) sp. z o.o. w S. wniosła o oddalenie wniosku.

W uzasadnieniu swojego stanowiska uczestnik postępowania wskazał, że aby skutecznie uchylić się od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku błąd spadkobiercy co do przedmiotu spadku

musi być zakwalifikowany jako błąd istotny, co do treści czynności prawnej, i brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątku spadkowego nie może być wynikiem braku staranności spadkobiercy.

W ocenie uczestnika postępowania wnioskodawczyni nie wykazała, iż pomimo dochowania należytej staranności nie miała możliwości dowiedzenia się o zobowiązaniach zmarłej. Wskazała jedynie, że nie wiedziała o długach spadkowych. Nie wykazała natomiast, iż po dowiedzeniu się o śmierci Ł. S. czyniła jakiegokolwiek starania w celu uzyskania wiedzy na temat ewentualnych długów pozostawionych przez zmarłą, poprzestając jedynie na stwierdzeniu, że "matka zapewniała ją, że daje sobie radę, że nie ma problemów finansowych". Nie zachowała ona tym samym staranności trosce o własne interesy majątkowe, a błąd nie można poczytać za usprawiedliwiony.

Wnioskodawczyni nie podjęła bowiem starań mających na celu ustalenie - choćby jedynie orientacyjnie - rzeczywistego składu masy spadkowej po zmarłej Ł. S.. Ponadto wnioskodawczyni podnosi również, iż nie utrzymywała stałych kontaktów ze spadkodawcą. Jednak na uwadze trzeba mieć, że bliskość i zażyłość w relacjach spadkodawcy ze spadkobiercą nie jest kryterium decydującym o powołaniu do dziedziczenia. Uznać natomiast należy, iż brak szczegółowych informacji od spadkodawcy uzasadnia szczegółowe przejrzenie pozostawionych przez spadkodawcę rzeczy osobistych, w których zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego znajdują się umowy, dowody wpłat czy wezwania do zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ł. S.zmarła w dniu (...)r. w J. W..

(Dowód: - odpis skrócony aktu zgonu k. 7)

D. Z. (zd. S.) jest córką zmarłej Ł. S..

(Dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa k. 7)

Po śmierci Ł. S. jej córka D. Z. przeglądnęła dokumenty jakie pozostały po mamie, odwiedziła banki które wystawiły te dokumenty, pozamykała sprawy po mamie i uregulowała ewentualne zadłużenia.

D. Z.o zadłużeniu Ł. S.wobec (...)we W., która to wierzytelność została zbyta na rzecz (...) sp. z o.o.w S., dowiedziała się w marcu 2012 r.

(Dowód: - zeznania wnioskodawczyni D. Z. k. 15 - 15v, 54v - 55

- zeznania świadka M. G. k. 15v)

- zeznania świadka P. G. k. 54 - 54v

- zeznania uczestnika postępowania A. S. k. 55

- zeznania uczestnika postępowania B. J. k. 55v

- wezwanie do zapłaty k. 3

- umowa pożyczki k. 4 - 6)

Sąd zważył co następuje:

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Jak stanowi art. 1019 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami:

1. uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem;
2. spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca.

Spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu.

Jak się wskazuje w orzecznictwie nie jest błędem istotnym - w rozumieniu art. 1019 § 2 k.c. w związku z art. 84 § 1 i 2 k.c. - nieznanomość przedmiotu spadku pozostająca w związku z przyczynowym z niedołożeniem przez spadkobiercę należytej staranności w ustalaniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., V CSK 337/09, Lex nr 677786; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2005 r., IV CK 799/04, OSNC 2006/5/94).

W ocenie Sądu Rejonowego nie można zarzucić D. Z. niedołożenie należytej staranności w ustalaniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego.

Jak wynika bowiem ze zgodnych i spójnych zeznań świadków, wnioskodawczynie i uczestników postępowania A. S. i B. J.- D. po śmierci Ł. S. podjęła wszelkie kroki zmierzające do ustalenia składu spadku po zmarłej.

W tym przeglądnęła pozostałe po Ł. S. dokumenty i udała się do wskazanych w tych dokumentach instytucji celem uregulowania spraw po zmarłej.

W tej sytuacji nie sposób było uznać, że wnioskodawczynie na skutek swojej zawinionej beczynności nie miała świadomości co do rzeczywistej wysokości długów spadkowych, w tym wiedzy o zadłużeniu wobec (...) we W., a obecnie wobec (...) sp. z o.o. w S.. A wręcz przeciwnie, trzeba było stwierdzić, że D. Z. dołożyła wszelką staranność aby ustalić jakie pozostały po zmarłej długi.

W rezultacie Sąd Rejonowy uznał, iż zachodzą przesłanki do zatwierdzenia uchylenia się przez D. Z. od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku po Ł. S..

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Dlatego też zasądzono od wnioskodawczynie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze kwotę 50 zł tytułem opłaty od złożonego oświadczenia o odrzuceniu spadku.